

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har begärt att övriga utskott yttrar sig över regeringens skrivelse 2011/12:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen och eventuella följdmotioner. I skrivelsen redovisar regeringen vad man gjort med anledning av de riksdagsbeslut som riktats till regeringen och lämnar vissa uppgifter om antalet gällande författningar och arbetet med regelförenkling och språkvård.

Trafikutskottet har i detta yttrande granskat behandlingen av de riksdagsskrivelser som riktats till regeringen med anledning av utskottets betänkanden. Utskottet konstaterar att regeringens redovisning på ett korrekt sätt avspeglar riksdagens beslut inom utskottets område. Utskottet framför samtidigt synpunkter på redovisningens uppläggning och utförlighet samt framhåller betydelsen av att riksdagens tillkännagivanden hanteras med omsorg och skyndsamhet.

Trafikutskottets överväganden

Skrivelsen

Vad visar skrivelsen?

I skrivelsen redovisar regeringen vad man gjort med anledning av riksdagens beslut. Redogörelsen tar upp samtliga beslut som meddelats genom riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret men även äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade. Sammanställningen avser huvudsakligen vad som gjorts under tiden den 1 januari–31 december 2011. I skrivelsen anges att redovisningen, för att underlätta för riksdagsutskotten att vid sitt utvärderings- och uppföljningsarbete få en så aktuell bild som möjligt, även omfattar vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Så har gjorts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade.

Hur ser det ut på TU:s område?

Inom trafikutskottets beredningsområde redovisar skrivelsen beslut och beredningsläge för sammanlagt 25 riksdagsskrivelser till regeringen sedan riksmötet 1994/95. Av dessa riksdagsskrivelser redovisas 14 riksdagsskrivelser som slutbehandlade, medan beredningen pågår för 11 riksdagsskrivelser.

Riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Inte slutbehandlade
2003/04	1	1	
1994/95	1	1	
1999/2000	1		1
2004/05	1		1
2005/06	4		4
2009/10	2	1	1
2010/11	11	8	3
2011/12	4	3	1
Summa	25	14	11

Källa: Skrivelse 2011/12:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

I redogörelsen redovisas vidare vilka riksdagsskrivelser som innehåller tillkännagivanden där riksdagen angett något som sin mening. Av regeringens skrivelse framgår att av de 14 riksdagsskrivelser som under perioden slutbehandlats inom trafikutskottets beredningsområde innehöll följande två tillkännagivanden riktade till regeringen.

- 1994/95:232 Återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret
- 2003/04:161 Regelverk för fordonsvikter

Som framgår av nedanstående sammanställning redovisas också åtta riksdagsskrivelser med tillkännagivanden där regeringen ännu inte är klar med sin beredning.

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivanden som redovisats som inte slutbehandlade

Riksdagsskrivelse	Innebörd
1999/2000:166	Ansvaret för lastsäkring
2004/05:178	Kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar
2005/06:134	Lagförslaget och sammanhängande åtgärder för att främja förnybara bränslen
2005/06:223	Miljö- och säkerhetsfrågor i Östersjöområdet
2005/06:259	Ekonomisk brottslighet inom taxinäringen
2009/10:228	Konsekvenser som lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel har för mindre tankställen i glesbygd
2010/11:222	Mobiltelefonanvändande vid bilkörning
2010/11:274	Register över järnvägsfordon

Källa: Skrivelse 2011/12:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Trafikutskottets ställningstagande

Korrekt redovisning

Utskottet avgränsar sin bedömning till den del av ärendet som gäller trafikutskottets beredningsområde. Det betyder att den följdmotion som väckts i ärendet av Sven-Erik Österberg m.fl. (S), med beteckningen 2011/12: KU10, ligger utanför ramen för detta yttrande.

Trafikutskottet konstaterar att regeringens redovisning på ett fullständigt och korrekt sätt avspeglar de riksdagsskrivelser som lämnats av riksdagen med anledning av betänkanden från utskottets sida. Utskottet har särskilt granskat de båda tillkännagivanden som redovisats som slutbehandlade och konstaterar att regeringen synes väl ha svarat upp mot riksdagens ställningstagande. När det gäller det tillkännagivande om ett återinförande av ett fritidsbåtsregister som riksdagen meddelade redan vid riksmötet 1994/95 har regeringen nu återkommit till riksdagen och redovisat sin ståndpunkt där man klargjort att regeringen inte delar den tidigare riksdagsmajoritetens uppfattning varför ärendet följaktligen avskrivits. Det är ett förfarande som formellt är helt i enlighet med konstitutionell ordning.

Genomsnittsåldern för tillkännagivanden har förkortats

Det kan lyftas fram att den genomsnittliga åldern på TU:s tillkännagivanden där beredningsarbetet ännu inte har kommit i mål har förkortats väsentligt med anledning av att det tidigare äldsta öppna tillkännagivandet

i riksdagen om införande av ett fritidsbåtsregister numera avslutats. Fortfarande finns det dock några tillkännagivanden inom utskottets beredningsområde där de bakomliggande riksdagsbesluten har fattats för ett antal år sedan. Det kan nämnas att ett enigt trafikutskott tidigare framhållit i ett yttrande till konstitutionsutskottet att tillkännagivanden bör behandlas med omsorg och skyndsamhet och att det inte annat än i undantagsfall bör förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år. Samma synpunkt äger enligt utskottets mening fortsatt giltighet även om beredningsläget det senaste året har förbättrats.

Beskrivning av beredningsaktiviteter

Trafikutskottet kan konstatera att regeringen i enlighet med vad utskottet tidigare efterlyst blivit mera utförlig i vilka beredningsaktiviteter som pågår i ärenden som fortfarande är öppna. För att bemöta kritiken om att ärenden i regeringens beredning blir föremål för en alltför omständlig behandling och onödig tidsutdräkt kan denna redovisning bejakas. De önskemål som utskottet tidigare framfört till konstitutionsutskottet om att regeringen även ska söka ange beräknad tidpunkt för när de öppna tillkännagivandena bedöms kunna bli klara har dock inte infriats helt inom utskottets beredningsområde, varför det är angeläget att redovisningen kan fortsätta att vidareutvecklas.

Redovisning till riksdagen vid slutbehandling av tillkännagivanden

Under riksmötet har regeringen valt att i budgetpropositionen (prop. 2011/12:100 Utgiftsområde 22 Kommunikationer) redovisa för riksdagen varför man inte avser att vidta någon åtgärd med anledning av ett tidigare riksdagsbeslut om att återinföra ett statligt fritidsbåtsregister. Även om det får förutsättas att riksdagen med stor omsorg tar del av all propositionstext kan det med tanke på att denna propositionsbilaga omfattade drygt 100 sidor diskuteras om inte regeringen på ett mer tydligt sätt i den aktuella propositionen borde ha valt att redovisa att det aktuella tillkännagivandet avslutats. I det aktuella fallet behandlade regeringen frågan om riksdagens tillkännagivande om fritidsbåtsregistret som en del av texten under rubriken *Effektivisera transportsystemet, dess verksamheter och användningen av resurser*. Det är ett sammanhang som kanske inte vid en första anblick är helt uppenbart för alla ledamöter som har intresse för att ta reda på vad regeringen har för bedömning av registreringsfrågor för fritidsbåtar. Trafikutskottet välkomnar därför att regeringens framställning till riksdagen av varför man eventuellt inte avser att vidta någon åtgärd med anledning av ett tillkännagivande från riksdagens sida fortsättningsvis får en mer framlyft textredovisning.

Utveckla redovisningen och lyft fram tillkännagivanden

Trafikutskottet konstaterar att riksdagen sedan länge har använt sig av ordningen att ge regeringen tillkännagivanden i skilda avseenden. Alltsedan 1810 har regeringen också redovisat de åtgärder som tillkännagivandena medfört. Redovisningen lämnades fram till 1961 till Justitieombudsmannen och därefter till riksdagen där numera konstitutionsutskottet hanterar ärendet efter att först ha hämtat in synpunkter från övriga utskott. Enligt konstitutionell praxis är utgångspunkten att regeringen bör tillgodose riksdagens tillkännagivande, men om regeringen har en annan mening än riksdagen bör riksdagen underrättas om detta och då inom den tidsgräns som tillkännagivandet eventuellt kan omfatta.

Utformningen av regeringens redovisning i skrivelsen har under åren förbättrats. Trafikutskottet välkomnar detta. Som en föredömlig åtgärd kan särskilt lyftas fram det utskottsregister som finns som gör det lättare att följa upp vad som hänt med riksdagsskrivelser med anledning av utskottens betänkanden. För att förbättra läsbarheten i regeringens skrivelse vore det en fördel om utformningen av skrivelsen kunde vidareutvecklas ytterligare. Målet bör vara att skrivelsen i större utsträckning kan utgöra ett viktigt politiskt uppföljningsdokument för riksdagens kontrollmakt snarare än en sammanställning av uppgifter som inte är helt enkel att ta till sig samtidigt som det politiska intresset i vissa fall är begränsat.

Med tanke på det politiska intresse som riktas mot tillkännagivanden föreslås att dessa fortsättningsvis lyfts fram på ett mer tydligt sätt i redovisningen. Den nuvarande ordningen där markeringen * tillförts för de aktuella riksdagsskrivelserna med tillkännagivanden är inte helt uppenbar för en oinvigd läsare. Samtidigt kan ifrågasättas om inte den omfattande redovisningen i skrivelsen av regeringens samtliga vidtagna åtgärder med anledning av riksdagens samtliga skrivelser till regeringen inte skulle kunna förmedlas på ett annat sätt genom användning av moderna it-baserade informationssystem. Trafikutskottet välkomnar därför att redovisningen blir föremål för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Stockholm den 3 maj 2012

På trafikutskottets vägnar

Anders Ygeman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Ygeman (S), Jan-Evert Rådström (M), Eliza Roszkowska Öberg (M), Monica Green (S), Jessica Rosencrantz (M), Lars Mejern Larsson (S), Sten Bergheden (M), Suzanne Svensson (S), Lars Tysklind (FP), Leif Pettersson (S), Anders Åkesson (C), Lars Johansson (S), Edward Riedl (M), Stina Bergström (MP), Annelie Enochson (KD), Tony Wiklander (SD) och Siv Holma (V).